

9.2.2011

Hammastunturin hoito- ja käyttösuunnitelmassa testataan Akwé:Kon -ohjeistusta

Alkuperäiskansojen perinteistä tietoa koskevaan biodiversiteettisopimuksen 8j artiklaan liittyvä Akwé:Kon -ohjeistus on otettu koekäyttöön Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman tarkistuksen yhteydessä.

Akwé:Kon ohjeet on hyväksytty biodiversiteettisopimuksen 5. osapuolikokouksessa. Akwé:Kon -ohjeet ovat ensisijaisesti menettelytapa tai prosessi, jonka kautta turvataan saamelaisten vaikutusmahdollisuudet hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa ja etsitään keinoja, joiden kautta kielteisiä vaikutuksia saamelaiskulttuurille voidaan hillitä.

Saamelaiskäräjien tietojen mukaan Metsähallitus on ohjeiden soveltamisesta ensimmäinen viranomainen koko maailman mittakaavassa.

Erillinen työryhmä valmistele

Saamelaiskäräjät ja Metsähallitus ovat päätyneet neuvotteluissaan, että erillinen työryhmä valmistele Akwé:Kon -ohjeiden soveltamista Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa. Saamelaiskäräjien hallitus on nimennyt työryhmän ja sitä on täydennetty paliskuntien edustajilla. Työryhmän puheenjohtajana toimii Heikki Paltto ja muita jäseniä ovat Juhani Länsman, Bigga-Helena Magga, Nina Maarit West ja Inga-Briitta Magga sekä poroisännät: Jouni Lukkari (Hammastunturi), Harri Hirvasvuopio (Lapin paliskunta), Nils-Heikki Näkkäljärvi (Sallivaara). Työryhmän puheenjohtaja Heikki Paltto uskoo tämän olevan hyvä tapa asioiden suunnittelussa. - Tämä antaa paikallisille ihmisille mahdollisuuden tulla kuulluksi. Menettelytapa myös tuo avoimuutta suunnitteluun, Paltto toteaa.

Vaikutuksia saamelaiskulttuuriin arvioidaan koko suunnitteluprosessin ajan

Metsähallitus haluaa ottaa saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset mahdollisimman hyvin huomioon.

- Ohjeiden testaaminen Hammastunturin hoito- ja käyttösuunnitelmatyössä on Metsähallitukselle tärkeää. Merkittävä ero aikaisempaan suunnittelutyöhön on se, että arviointia tehdään koko suunnitteluprosessin ajan, kun aiemmin arvioitiin valmiin suunnitelman vaikutuksia saamelaiskulttuuriin, aluepäällikkö Elina Stolt kertoo.

Saamelaisten oikeusaseman ja saamelaisten kotiseutualueen maankäytön suunnittelun kehittämiseksi Akwé:Kon -ohjeilla on suuri vaikutus.

- Jos Hammastunturin hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelu onnistuu hyvin, Akwé:Kon -ohjeiden soveltaminen voidaan ottaa osaksi muiden hoito- ja käyttösuunnitelmien laadintaa ja myös luonnonvarasuunnitelmien laadintaa, saamelaiskäräjien puheenjohtaja Klemetti Näkkäljärvi pohtii.

Hammastunturin hoito- ja käyttösuunnitelman tarkistuksen valmistelu kestää ainakin tämän vuoden ja tarvittaessa työtä jatketaan ensi vuonna.

Vapaaehtoiset ohjeet on nimetty niiden kokonaisvaltaisen luonteen korostamiseksi mohawkin kielten ilmaisulla Akwé:Kon, joka tarkoittaa kaikkea luomakunnassa.

Lisätietoja:

Aluepäällikkö Elina Stolt, Metsähallitus, 0400 398 983

Puheenjohtaja Klemetti Näkkäljärvi, Saamelaiskäräjät, 050 524 2109

Lisätietoa Akwé:Kon -ohjeista saamelaiskäräjien nettisivuilta www.samediggi.fi/art8j

Kuva: Akwe:Kon työryhmän puheenjohtaja Heikki Paltto ja Metsähallituksen erikoissuunnittelija Juha Sihvo, joka vetää Hammastunturin hoito- ja käyttösuunnitelman tarkistus -prosessia.

Kuva: Pentti Pieski